

**RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ
PANA PIOTRA FRANASOWICZA NA PODSTAWIE RÓL W SPEKTAKLACH
„SEKRETNE ŻYCIE FRIEDMANÓW” W REŻ. MARCINA WIERZCHOWSKIEGO,
„SOLARIS” W REŻ. MARCINA WIERZCHOWSKIEGO,
ROZPRAWY DOKTORSKIEJ PT „WSPOMNIENIA ZAIMPLANTOWANE PAMIĘĆ
POSTACI JAKO NARZĘDZIE BUDOWANIA RÓL TEATRALNYCH W
SPEKTAKLACH MARCINA WIERZCHOWSKIEGO”
ORAZ DOROBKU ARTYSTYCZNEGO I PEDAGOGICZNEGO.**

Mam ogromną satysfakcję bycia jednym z recenzentów w postępowaniu o nadanie stopnia doktora Panu Piotrowi Franasowiczowi. Jest On chwalebny wyjątkiem artysty zdeterminowanego w poszukiwaniu teoretycznych i praktycznych metod pracy aktora nad sobą i nad rolą.

Pan Piotr Franasowicz ukończył Wydział Aktorski Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie w roku 2008. Miał wyjątkowe szczęście, iż w tym samym roku znalazł się w zespole Teatru Ludowego w Krakowie, gdzie mógł zagrać wiele znakomitych ról. Współpracował również z Teatrem Starym im. Heleny Modrzejewskiej, Teatrem im. Juliusza Słowackiego, Teatrem Nowym, Teatrem Barakah, Teatrem Kto, Teatrem Odwróconym czyli Teatrem Łąźnia Nowa w Krakowie.

Tak szerokie pole zainteresowań współpraca z wieloma instytucjami teatralnymi i wybitnymi reżyserami m.in. Małgorzatą Bogajewską, Remigiuszem Brzykiem oraz Marcinem Wierzchowskim, funkcjonowanie w różnych estetykach i konwencjach scenicznych dało Panu Piotrowi Franasowiczowi możliwość spojrzenia na pracę artystyczną z kilku możliwych perspektyw. Ta różnorodność doświadczeń przełożyła się na bogactwo warsztatu aktorskiego oraz umiejętność adaptowania się do odmiennych metod pracy.

Szczególnie istotnym obszarem tej drogi okazała się wieloletnia współpraca z reżyserem Marcinem Wierchowskim – artystą, którego metoda pracy opiera się na długotrwałych improwizacjach, wnikliwej eksploracji psychiki bohaterów oraz zespołowym konstruowaniu działań scenicznych. Udział Pana Piotra Franasowicza w spektaklach: „Sekretne życie Friedmanów”, „Hańba” oraz „Solaris” nie miał charakteru jedynie wykonawczego, lecz polegał na współtworzeniu granej postaci.

Na plan pierwszy wysuwa się rola Jessego Friedmana w spektaklu „Sekretne życie Friedmanów” (Teatr Ludowy w Krakowie, 2016). Jest to kreacja wymagająca niezwykle precyzji aktorskiej, wrażliwości i odwagi. Postać uwikłana w dramat rodzinny, społeczne napięcia, niedopowiedzenia oraz moralne niejednoznaczności została przez Pana Piotra Franasowicza zbudowana w oparciu o skrupulatnie skonstruowaną biografię bohatera, pracę z materiałem dokumentalnym, archiwami wideo oraz długotrwałymi improwizacjami zespołowymi. Efektem tej pracy była rola niezwykle wiarygodna psychologicznie, przekonująca i głęboko poruszająca.

Spektakl „Sekretne życie Friedmanów” został uhonorowany Grand Prix Festiwalu Boska Komedia, a także Nagrodą Publiczności na Rzeszowskich Spotkaniach Teatralnych, co jednoznacznie potwierdza rangę tej realizacji oraz wysoki poziom pracy artystycznej całego zespołu aktorskiego.

Kolejnym ważnym etapem tej drogi była rola Polluxa w spektaklu „Hańba”, w której Pan Piotr Franasowicz zmierzył się z postacią skrajną, trudną, obciążoną przemocą i moralnym konfliktem. Kreacja ta dowodzi zdolności aktora do przekraczania bezpiecznych granic psychologii realistycznej oraz podejmowania tematów, które wymagają od twórcy szczególnej odpowiedzialności i odwagi artystycznej. Rola ta została zbudowana na fizyczności oraz głębokiej refleksji nad mechanizmami zachowań postaci.

Nie mniej znacząca jest rola Kriśa Kelvina w spektaklu „Solaris” na podstawie powieści Stanisława Lema. Jest to kreacja dojrzała, wielowarstwowa, łącząca porządek realizmu psychologicznego z filozoficznym namysłem nad winą, pamięcią i odpowiedzialnością jednostki. Pan Piotr Franasowicz tworzy postać, w której przeszłość jest aktywną siłą determinującą obecność sceniczną i relacje z innymi bohaterami. Rola ta potwierdza zdolność Pana Piotra Franasowicza do operowania pamięcią jako fundamentem budowania postaci.

W niezwykle krótkim okresie od zakończenia studiów dorobek artystyczny Pana Piotra Franasowicza stał się znaczny, ważny i różnorodny.

Nic dziwnego, iż władze Akademii Sztuk Teatralnych. im. S. Wyspiańskiego w Krakowie w roku 2020 zaproponowały Panu Piotrowi Franasowiczowi współpracę w charakterze wykładowcy przedmiotu: Praca nad rolą współczesną.

Dzięki temu równolegle do intensywnej działalności artystycznej Pan Piotr Franasowicz w sposób konsekwentny rozwija swoją drogę pedagogiczną i akademicką. Podjęcie pracy dydaktycznej na Wydziale Aktorskim nie było przypadkowym uzupełnieniem kariery scenicznego, lecz naturalnym etapem dojrzałości twórczej.

Prowadzona przez Pana Piotra Franasowicza praca pedagogiczna opiera się na głębokim szacunku dla indywidualności studenta oraz na przekonaniu, że proces kształcenia aktora powinien rozwijać nie tylko umiejętności techniczne, lecz także świadomość etyczną, wrażliwość i odpowiedzialność wobec widza. Pan Piotr Franasowicz konsekwentnie unika metod opartych na przemocy psychicznej czy nieuzasadnionym przekraczaniu granic, tworząc bezpieczną przestrzeń do twórczych poszukiwań.

Istotnym elementem jego dydaktyki jest praca z pamięcią postaci. Studenci prowadzeni są ku myśleniu o roli jako o bycie posiadającym własną historię, doświadczenia i wewnętrzną logikę, a nie jedynie zbiór zadań scenicznych. Wykorzystywane narzędzia dydaktyczne, takie jak improwizacje, wywiady z postacią, reportażowe monologi, tworzenie wspomnień czy praca z materiałem dokumentalnym, stanowią twórcze rozwinięcie metod znanych z jego praktyki scenicznej.

Szczególną wartością tej pedagogiki jest umiejętność przekładania doświadczeń scenicznych na język dydaktyki akademickiej. Pan Piotr Franasowicz nie narzuca studentom jednej obowiązującej metody, lecz prezentuje wachlarz narzędzi, ucząc ich świadomego wyboru środków artystycznych. Taka postawa sprzyja kształtowaniu aktorów myślących, samodzielnych i odpowiedzialnych za własny proces twórczy.

Z treścią rozprawy doktorskiej Pt „WSPOMNIENIA ZAIMPLANTOWANE. Pamięć postaci jako narzędzie budowania ról teatralnych w spektaklach Marcina Wierchowskiego” zapoznałam się z prawdziwą satysfakcją. Przejrzysta konstrukcja, czytelnie przedstawiony cel, swoboda narracji, łatwość formułowania myśli i wniosków, bogactwo informacji i logika wypowiedzi stanowią o jej niewątpliwych zaletach.

Pan Piotr Franasowicz z dużą swobodą porusza się pomiędzy opisem praktyki aktorskiej a refleksją teoretyczną osadzając własne doświadczenie w kontekście psychologii pamięci oraz tradycji myślenia o aktorstwie.

Praca ta dowodzi, iż Pan Piotr Franasowicz posiada nie tylko bogaty dorobek artystyczny, lecz także ugruntowaną świadomość metodologiczną, własny język opisu procesu twórczego oraz wyraźnie zarysowaną perspektywę badawczą.

Pozwalam sobie przytoczyć fragment opinii promotora prof. Rafała Dziwisza:

„Piotr Franasowicz jest w moim głębokim przekonaniu jednym z najwybitniejszych aktorów swojego pokolenia, absolutnym filarem zespołu aktorskiego Teatru Ludowego w Krakowie, obdarzonym nieprzeciętnym talentem, wspartym zdolnością przekazywania kreowanym przez niego postaciom niezwyklej prawdy wewnętrznej, twórczą pasją i zaangażowaniem w pracy zawodowej. To wszystko pozwoliło i nadal pozwala mu tworzyć znakomite aktorskie kreacje, będące motorem napędowym wielu świetnych spektakli w macierzystym teatrze, nagradzanych na najważniejszych festiwalach teatralnych.”

Imponująca jest również ilość nagród, które otrzymał Pan Piotr Franasowicz:

Ogólnopolski Festiwal Komедii Talia w Tarnowie - wyróżnienie aktorskie jurorów za rolę Karola Janysza w spektaklu „Sarenki” w reż. Tomasa Svobody / 2016

Międzynarodowy Festiwal Boska Komedia - nagroda aktorska za rolę Michaiła Astrowa w spektaklu „Wujaszek Wania” w reż. Małgorzaty Bogajewskiej / 2021

Kaliskie Spotkania Teatralne - II nagroda aktorska - za rolę Michaiła Astrowa w spektaklu „Wujaszek Wania” w reż. Małgorzaty Bogajewskiej / 2022

Rzeszowskie Spotkania Teatralne: Festiwal Arcydzieł - nagroda aktorska za stworzenie wyrazistego, bolesnego portretu inteligenta rozpiętego między naiwnymi ideami a kompromitującą rzeczywistością, w „Wujaszku Wani” Antona Czechowa w reż. Małgorzaty Bogajewskiej / 2022

GRAND PRIX Zespołowe 59. Kaliskich Spotkań Teatralnych dla zespołu aktorskiego spektaklu „Hańba” z Teatru Ludowego w Krakowie / 2019

KONKLUZJA

Pan Piotr Franasowicz jest „jednym z najwybitniejszych aktorów swojego pokolenia”. Poświadczają to liczne nagrody, opinie krytyków oraz uznanie środowiska. Bogaty dorobek artystyczny, różnorodność tematyczna i wszechstronność wzbudza podziw dla Pana Piotra Franasowicza.

Analizując działalność artystyczną i pedagogiczną Pana Piotra Franasowicza stwierdzam, że jego twórczość posiada wyraźnie cechy indywidualne i poszerza powszechne rozumienie tego, co jest obszarem dziedziny sztuki aktorskiej. Na tle poszukiwań już uznanych artystów dokonania Pana Piotra Franasowicza ujawniają swoją siłę intelektualną i nowatorstwo artystyczne.

Stwierdzam, iż dzieło będące przedmiotem postępowania oraz rozprawa doktorska spełniają wymagania ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 poz. 85 ze zm.) i wnioskuję dopuszczenie mgr. Piotra Franasowicza do dalszych procedur przewodu doktorskiego.

Łódź 20.04.2026 r.

.....
Zofia Uzelac